

Dokument z posiedzenia

A8-0007/2018

26.1.2018

SPRAWOZDANIE

w sprawie składu Parlamentu Europejskiego
(2017/2054(INL) – 2017/0900(NLE))

Komisja Spraw Konstytucyjnych

Sprawozdawcy: Danuta Maria Hübner i Pedro Silva Pereira

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
ZAŁĄCZNIK DO PROJEKTU REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	7
UZASADNIENIE	11
ZAŁĄCZNIK	14
OPINIA MNIJSZOŚCI.....	15
INFORMACJE O PRZYJĘCIU SPRAWOZDANIA W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ.....	16
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ I.....	17
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ II.....	18

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie składu Parlamentu Europejskiego (2017/2054(INL) – 2017/0900(NLE))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 14 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
 - uwzględniając art. 10 TUE¹,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie składu Parlamentu Europejskiego w perspektywie wyborów w 2014 r.²,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 listopada 2015 r. w sprawie reformy prawa wyborczego Unii Europejskiej oraz załączony wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie przyjęcia przepisów zmieniających Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich³,
 - uwzględniając decyzję Rady Europejskiej 2013/312/UE z dnia 28 czerwca 2013 r. ustanawiającą skład Parlamentu Europejskiego,
 - uwzględniając porozumienie wielkopiątkowe z dnia 10 kwietnia 1998 r.,
 - uwzględniając art. 45, art. 52 i art. 84 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych (A8-0007/2018),
- A. mając na uwadze, że skład Parlamentu Europejskiego musi być zgodny z kryteriami określonymi w art. 14 ust. 2 akapit pierwszy Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w myśl których całkowita liczba przedstawicieli obywateli Unii nie przekracza siedmiuset pięćdziesięciu posłów, nie licząc przewodniczącego, a reprezentacja ta ma charakter regresywnie proporcjonalny, przy czym próg minimalny wynosi sześciu posłów na państwo członkowskie, zaś żadnemu państwu nie można przyznać więcej niż dziewięćdziesiąt sześć miejsc;
- B. mając na uwadze, że art. 14 ust. 2 TUE stanowi, że w skład Parlamentu Europejskiego wchodzi przedstawiciele obywateli Unii;
- C. mając na uwadze, że w TUE i Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej podkreślono znaczenie równości i równego traktowania obywateli przez instytucje Unii; mając na uwadze, że istotne jest, by poprawić równość reprezentacji w celu zwiększenia legitymacji Parlamentu Europejskiego jako organu prawodawczego reprezentującego wszystkich obywateli Unii;

¹ Artykuł ten stanowi, że „obywatele są bezpośrednio reprezentowani na poziomie Unii w Parlamencie Europejskim”.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0082.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0395.

- D. mając na uwadze, że Parlament Europejski przeanalizował szereg propozycji dotyczących stałego systemu podziału miejsc opartego na wzorach matematycznych, zamówionych przez Parlament i przedstawionych mu;
- E. mając na uwadze, że w dniu 29 marca 2017 r. i zgodnie z art. 50 ust. 2 TUE rząd Zjednoczonego Królestwa powiadomił Radę Europejską o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej, oraz mając na uwadze, że dwuletni okres na negocjacje i zawarcie porozumienia o wystąpieniu upływa w dniu 29 marca 2019 r., chyba że Rada Europejska w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem zdecyduje jednomyślnie o przedłużeniu tego okresu;
- F. mając na uwadze, że o ile obecna sytuacja prawna nie ulegnie zmianie, Zjednoczone Królestwo nie będzie już członkiem Unii Europejskiej w czasie następnych wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.;
- G. mając na uwadze, że we wniosku z dnia 11 listopada 2015 r. dotyczącym decyzji Rady w sprawie przyjęcia postanowień zmieniających Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich Parlament Europejski przedstawił swoje stanowisko dotyczące utworzenia wspólnego okręgu wyborczego, w którym na pierwszym miejscu list znalazłyby się nazwiska kandydatów każdego z ugrupowań politycznych na urząd Przewodniczącego Komisji;
- H. mając na uwadze, że kilka państw członkowskich wyraziło niedawno poparcie dla utworzenia wspólnego okręgu wyborczego już na potrzeby wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.; mając na uwadze, że warunkiem wstępnym ustanowienia wspólnego okręgu wyborczego jest zmiana Aktu dotyczącego wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich, która powinna zostać przyjęta najpóźniej na rok przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, jak określono w „Kodeksie dobrych praktyk w sprawach wyborczych” Komisji Weneckiej;
- I. mając na uwadze, że utworzenie takiego okręgu wyborczego umocniłoby pojęcie obywatelstwa europejskiego i nadałoby wyborom do Parlamentu Europejskiego bardziej europejski charakter;
- J. mając na uwadze, że we wspólnym okręgu wyborczym powinny być dopuszczalne jako listy ponadnarodowe w wyborach do Parlamentu Europejskiego nie tylko listy przedstawione przez europejskie partie polityczne, ale także listy przedstawione przez krajowe partie polityczne lub ruchy nie powiązane z żadną europejską partią polityczną zgodne z ustalonymi kryteriami europejskimi;
- K. mając na uwadze, że we wniosku z dnia 11 listopada 2015 r. dotyczącym decyzji Rady w sprawie przyjęcia postanowień zmieniających Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich Parlament Europejski wystąpił o wprowadzenie obowiązkowego progu wyborczego w poszczególnych okręgach wyborczych i w państwach członkowskich obejmujących jeden okręg wyborczy, w których stosowany jest system list obejmujących więcej niż ustaloną liczbę mandatów; uważa, że próg ten musi zostać określony z uwzględnieniem nowego podziału mandatów;

1. zauważa, że obecny podział miejsc w Parlamencie, określony w decyzji Rady Europejskiej 2013/312/UE, ma zastosowanie wyłącznie do kadencji parlamentarnej 2014–2019; w związku z tym podkreśla, że potrzebna jest nowa decyzja w sprawie składu Parlamentu Europejskiego w kadencji parlamentarnej 2019–2024;
2. przyjmuje do wiadomości fakt, że obecny podział mandatów jest pod wieloma względami niezgodny z zasadą degresywnej proporcjonalności i w związku z tym musi zostać zmieniony z myślą o składzie Parlamentu Europejskiego już od następnych wyborów europejskich w 2019 r.;
3. przyznaje, że szereg państw członkowskich uważa, że przy podejmowaniu decyzji w sprawie przydziału miejsc w Parlamencie Europejskim należy wziąć pod uwagę system głosowania w Radzie;
4. podkreśla, że chociaż wzory matematyczne wykazują duży potencjał w zakresie zapewnienia stałego systemu podziału miejsc w przyszłości, to jednak ostatecznie sprawiają, że z politycznego punktu widzenia niewykonalne dla Parlamentu jest zaproponowanie stałego systemu podziału miejsc na tym etapie;
5. przyjmuje do wiadomości fakt, że o ile obecna sytuacja prawna nie ulegnie zmianie, Zjednoczone Królestwo nie będzie już państwem członkowskim w czasie następnych wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.;
6. proponuje, by nowy podział miejsc w Parlamencie, zgodny z kryteriami określonymi w art. 14 TUE, stosować od następnych wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.; w przypadku gdy wspomniana sytuacja prawna dotycząca wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej ulegnie zmianie, podział miejsc podczas kadencji parlamentarnej 2014–2019 powinien obowiązywać do czasu, gdy wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej stanie się prawnie skuteczne;
7. podkreśla, że miejsca, które zostaną zwolnione przez Zjednoczone Królestwo po wystąpieniu z Unii Europejskiej, ułatwią przyjęcie nowego podziału miejsc w Parlamencie, zgodnego z zasadą degresywnej proporcjonalności; podkreśla ponadto, że proponowany nowy podział umożliwiłby zmniejszenie rozmiaru Parlamentu; zauważa, że niewielki odsetek miejsc zwolnionych przez Zjednoczone Królestwo byłby wystarczający do zagwarantowania, że żadne państwo członkowskie nie utraci miejsc, i umożliwiłby przeznaczenie znacznej liczby mandatów dla wspólnego okręgu wyborczego;
8. podkreśla, że zmniejszenie rozmiaru Parlamentu pozostawiłoby pewną liczbę miejsc, aby uwzględnić ewentualne przyszłe rozszerzenia Unii Europejskiej i przedstawicieli wybranych z list ponadnarodowych we wspólnym okręgu wyborczym;
9. przypomina, że na mocy porozumienia wielkopiątkowego obywatele Irlandii Północnej mają niezwywalne prawo do posiadania obywatelstwa brytyjskiego lub irlandzkiego lub obu tych obywatelstw, a że względu na obywatelstwo irlandzkie – również obywatelstwa UE;
10. przypomina, że zasada degresywnej proporcjonalności określona w Traktatach opiera się na liczbie mandatów przysługujących państwu członkowskiemu, a nie na

przynależności państwowej kandydatów;

11. zwraca się do Rady o szybkie ukończenie przeglądu Aktu dotyczącego wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich;
12. podkreśla, że zaproponowana przez Parlament Europejski reforma Aktu dotyczącego wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich przyczyni się do wzmocnienia europejskiego charakteru wyborów i będzie stanowić pozytywny sygnał w odniesieniu do przyszłości projektu europejskiego;
13. podkreśla, że przegląd Aktu dotyczącego wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich utworzy podstawę prawną do ustanowienia wspólnego okręgu wyborczego;
14. uważa, że proponowany podział w oparciu o zasady zawarte w traktatach stanowi solidną podstawę do stworzenia metody podziału mandatów w przyszłości zgodnie z kryteriami zawartymi w art. 14 TUE, w szczególności zasadą degresywnej proporcjonalności, jak również jest sprawiedliwy, przejrzysty, obiektywny, zgodny z najnowszymi trendami demograficznymi i zrozumiały dla obywateli europejskich;
15. korzystając z przysługującego mu prawa inicjatywy ustanowionego w art. 14 ust. 2 TUE, przedstawia Radzie Europejskiej załączony wniosek dotyczący decyzji Rady Europejskiej ustanawiającej skład Parlamentu Europejskiego; podkreśla, że należy pilnie przyjąć tę decyzję, która wymaga zgody Parlamentu, tak by państwa członkowskie mogły na czas wprowadzić niezbędne przepisy krajowe umożliwiające im zorganizowanie wyborów do Parlamentu Europejskiego na kadencję parlamentarną 2019–2024;
16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wraz z załączonym do niej wnioskiem dotyczącym decyzji Rady Europejskiej oraz wspomnianym wyżej sprawozdaniem Komisji Spraw Konstytucyjnych Radzie Europejskiej, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

ZAŁĄCZNIK DO PROJEKTU REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Wniosek dotyczący DECYZJI RADY EUROPEJSKIEJ ustanawiającej skład Parlamentu Europejskiego

RADA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 14 ust. 2,

uwzględniając inicjatywę Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) artykuł 14 ust. 2 akapit pierwszy Traktatu o Unii Europejskiej określa kryteria dotyczące składu Parlamentu, w myśl których całkowita liczba przedstawicieli obywateli Unii nie przekracza siedmiuset pięćdziesięciu posłów, nie licząc przewodniczącego, a reprezentacja ta ma charakter regresywnie proporcjonalny, przy czym próg minimalny wynosi sześciu posłów na państwo członkowskie, zaś żadnemu państwu nie można przyznać więcej niż dziewięćdziesiąt sześć mandatów,
- (2) artykuł 10 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi między innymi, że podstawą funkcjonowania Unii jest demokracja przedstawicielska, w której obywatele są bezpośrednio reprezentowani na poziomie Unii w Parlamencie Europejskim, a państwa członkowskie w Radzie są reprezentowane przez swoje rządy, które odpowiadają demokratycznie przed parlamentami narodowymi lub swoimi obywatelami, art. 14 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej dotyczący składu Parlamentu Europejskiego ma zatem zastosowanie w szerszym kontekście ustaleń instytucjonalnych, określonych w Traktatach, które dotyczą także przepisów dotyczących procesu podejmowania decyzji w Radzie,
- (3) stosownej podstawy prawnej odnośnie do wspólnego okręgu wyborczego obejmującego terytorium całej Unii dostarczy decyzja Rady w sprawie przyjęcia przepisów zmieniających Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich, zawierająca – zgodnie z art. 223 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – warunki konieczne do utworzenia takiego wspólnego okręgu wyborczego;

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przy stosowaniu postanowień art. 14 ust. 2 akapit pierwszy Traktatu o Unii Europejskiej należy przestrzegać następujących zasad:

- przy podziale mandatów w Parlamencie Europejskim w pełni wykorzystuje się minimalne i maksymalne progi dla poszczególnych państw członkowskich określone w Traktacie o Unii Europejskiej, aby w możliwie najszerszym zakresie podział ten odzwierciedlał liczbę ludności poszczególnych państw członkowskich,
- zasadę degresywnej proporcjonalności określa się następująco: współczynnik liczby ludności poszczególnych państw członkowskich do liczby posiadanych miejsc przed zaokrągleniem do liczb całkowitych waha się zależnie od ich zaludnienia, tak by każdy poseł z państwa członkowskiego o większej liczbie ludności reprezentował większą liczbę obywateli niż poseł z państwa członkowskiego o mniejszej liczbie ludności, oraz aby zagwarantować, że im większa liczba ludności państwa członkowskiego, do tym większej liczby mandatów jest ono uprawnione,
- podział mandatów odzwierciedla rozwój sytuacji demograficznej w państwach członkowskich.

Artykuł 2

Całkowita liczba mieszkańców państw członkowskich jest obliczana przez Komisję (Eurostat) na podstawie najnowszych danych dostarczonych przez państwa członkowskie, zgodnie z metodą ustanowioną rozporządzeniem (UE) nr 1260/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady¹.

Artykuł 3

1. Liczbę przedstawicieli wybieranych do Parlamentu Europejskiego w poszczególnych państwach członkowskich na kadencję parlamentarną 2019–2024 ustala się następująco:

Belgia	21
Bułgaria	17
Republika Czeska	21
Dania	14
Niemcy	96
Estonia	7
Irlandia	13
Grecja	21
Hiszpania	59
Francja	79

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie statystyk europejskich w dziedzinie demografii (Dz.U. L 330 z 10.12.2013, s. 39).

Chorwacja	12
Włochy	76
Cypr	6
Łotwa	8
Litwa	11
Luksemburg	6
Węgry	21
Malta	6
Niderlandy	29
Austria	19
Polska	52
Portugalia	21
Rumunia	33
Słowenia	8
Słowacja	14
Finlandia	14
Szwecja	21

2. Jednakże w przypadku gdyby Zjednoczone Królestwo nadal było państwem członkowskim Unii na początku kadencji parlamentarnej 2019–2024, liczba obejmujących swoje funkcje przedstawicieli poszczególnych państw członkowskich w Parlamencie Europejskim jest określona w art. 3 decyzji Rady Europejskiej 2013/312/UE¹ do czasu, gdy wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej stanie się prawnie skuteczne.

Jednak po tym, jak wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii stanie się prawnie skuteczne, liczba posłów wybieranych do Parlamentu Europejskiego w każdym państwie członkowskim jest określona w ust. 1 niniejszego artykułu.

Przedstawiciele do Parlamentu Europejskiego, którzy zajmą dodatkowe miejsca wynikające z różnicy między liczbą miejsc przyznanych temu państwu członkowskiemu w pierwszym i drugim akapicie niniejszego ustępu, obejmują mandat w Parlamencie w tym samym czasie.

Artykuł 4

Po wejściu w życie stosownej podstawy prawnej do tworzenia list ponadnarodowych utworzony zostanie wspólny okręg wyborczy obejmujący terytorium całej Unii. Warunki utworzenia takiego wspólnego okręgu wyborczego są określone w decyzji Rady w sprawie przyjęcia przepisów zmieniających Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich.

Jednakże w przypadku gdyby Zjednoczone Królestwo nadal było państwem członkowskim Unii na początku kadencji parlamentarnej 2019–2024 oraz jeżeli w Parlamencie Europejskim mieliby zasiadać przedstawiciele wybrani z list ponadnarodowych, obejmą oni swoje funkcje dopiero wtedy, gdy wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej stanie się

¹ Decyzja Rady Europejskiej 2013/312/UE z dnia 28 czerwca 2013 r. ustanawiająca skład Parlamentu Europejskiego (Dz.U. L 181 z 29.6.2013, s. 57).

prawnie skuteczne.

Liczbę przedstawicieli wybranych we wspólnym okręgu wyborczym określa się na podstawie liczby państw członkowskich.

Artykuł 5

Wystarczająco długo przed rozpoczęciem kadencji parlamentarnej 2024–2029 Parlament Europejski przedstawia Radzie Europejskiej – zgodnie z art. 14 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej – wniosek w sprawie stałej metody podziału miejsc między państwa członkowskie.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Sporządzono w ...

*W imieniu Rady Europejskiej
Przewodniczący*

UZASADNIENIE

Podział miejsc w Parlamencie to sprawa delikatna z politycznego punktu widzenia, ponieważ ma bezpośredni wpływ na reprezentację obywateli w jedynej bezpośrednio wybieranej instytucji europejskiej. W tym kontekście sprawą najwyższej wagi jest zapewnienie, by skład Parlamentu Europejskiego opierał się na uczciwych, przejrzystych, obiektywnych, trwałych i sprawiedliwych zasadach.

Podział mandatów w Parlamencie Europejskim musi być zgodny z ogólnymi postanowieniami art. 14 Traktatu o Unii Europejskiej. Postanowienia te dotyczą liczby miejsc w Parlamencie, maksymalnej i minimalnej liczby mandatów przyznawanych każdemu państwu członkowskiemu, jak również nakazują podział mandatów z zastosowaniem zasady degresywnej proporcjonalności. Zasadę tę definiuje obecnie decyzja Rady Europejskiej 2013/312/UE.

Obecny podział miejsc w Parlamencie jest tylko częściowo zgodny z zasadą degresywnej proporcjonalności określoną w prawie wtórnym. Przyjęto go na zasadzie „rozwiązania pragmatycznego”, które wypracowano też w celu częściowego wyrównania dysproporcji wynikających z bieżącego systemu głosowania w Radzie. W 2013 r. w wyniku wypracowanego kompromisu politycznego to pragmatyczne rozwiązanie oparto na zasadzie, według której „nikt nie zyskuje i nikt nie traci więcej niż jednego mandatu”. Taki polityczny kompromis oznaczał, że w niektórych przypadkach posłowie do Parlamentu Europejskiego z państw członkowskich o mniejszej liczbie ludności reprezentowali więcej obywateli na jednego posła, niż ich koledzy z państw członkowskich o stosunkowo większej liczbie ludności¹. Jest to sprzeczne z określoną obecnie zasadą degresywnej proporcjonalności.

Parlament Europejski zawsze twierdził, że należy koniecznie rozważyć ustanowienie systemu podziału miejsc w powiązaniu z rewizją systemu głosowania w Radzie w celu zapewnienia równowagi międzyinstytucjonalnej². Do tej kwestii nawiązuje decyzja Rady Europejskiej z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie składu Parlamentu Europejskiego (2013/312/UE). Należy jednak mieć na uwadze, że zmiana zasad głosowania w Radzie wymagałaby zmiany traktatów.

Przez lata przed każdymi kolejnymi wyborami europejskimi Parlament Europejski potwierdzał znaczenie stałego systemu uczciwego, obiektywnego i przejrzystego³ podziału miejsc, zgodnego z postanowieniami traktatów. W związku z tym podjął starania o wypracowanie odpowiedniej metody, zlecając kilka badań mających na celu analizę szeregu modeli matematycznych na potrzeby podziału swoich miejsc. Do tej pory nie wprowadzono jednak stałego systemu.

¹ Posłowie do PE z Francji, Zjednoczonego Królestwa i Hiszpanii reprezentowali więcej obywateli niż posłowie do PE z Niemiec, posłowie do PE z Niderlandów reprezentowali więcej obywateli niż posłowie rumuńscy, posłowie do PE ze Szwecji i Austrii więcej niż posłowie z Węgier, Duńczycy mieli więcej przedstawicieli na posła niż Bułgarzy, a Irlandczycy więcej od Słowaków.

² Kwestię tę podniesiono w rezolucjach Parlamentu Europejskiego P6_TA(2007)0429 i P7_TA-PROV(2014)0082.

³ Notatka w sprawie podziału miejsc w Parlamencie Europejskim między państwa członkowskie [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2011/432760/IPOL-AFCO_NT\(2011\)432760_PL.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2011/432760/IPOL-AFCO_NT(2011)432760_PL.pdf) oraz pogłębiona analiza w sprawie „reformy Parlamentu Europejskiego: skład, procedura i legitymacja”: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/510002/IPOL_IDA\(2015\)510002_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/510002/IPOL_IDA(2015)510002_EN.pdf)

W swojej rezolucji z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie składu Parlamentu Europejskiego w perspektywie wyborów w 2014 r.¹ Parlament zobowiązał się zaproponować system podziału swoich miejsc. Ideę tę podjęła Rada Europejska w art. 4 swojej decyzji z czerwca 2013 r. ustanawiającej skład Parlamentu Europejskiego² (za zgodą Parlamentu). W decyzji zobowiązano Parlament, aby do końca 2016 r. przedstawił propozycję definicji „...systemu, który w przyszłości umożliwi podział miejsc między państwa członkowskie przed każdymi wyborami do Parlamentu Europejskiego...”. Z ważnych powodów politycznych związanych z referendum w Zjednoczonym Królestwie, które miało miejsce w dniu 23 czerwca 2016 r., Parlament nie mógł przygotować do końca 2016 r. wniosku, do czego był zobowiązany decyzją Rady Europejskiej.

Sprawozdawcy przeanalizowali szereg propozycji dotyczących stałego systemu podziału miejsc w Parlamencie opartych na wzorach matematycznych³. Metoda FPS (Fix, Proportional to population and Square root to population [stały, proporcjonalny do liczby ludności i pierwiastek kwadratowy liczby ludności]) znalazła się wśród propozycji, które były najbliższe spełnienia wszystkich kryteriów. Daje ona interesujące wyniki, które zasługują na dalszą analizę i powinny zostać uwzględnione przy przyszłym podziale miejsc począwszy od wyborów w 2024 r.

O ile ten i inne wzory wyczerpują warunki formalne konieczne do uzyskaniu składu Parlamentu, który w pełni spełnia wymogi art. 14 ust. 2 TUE, to jednak nie stanowią one rozwiązania, które jest również do przyjęcia z politycznego punktu widzenia tak w dalszej perspektywie, jak i w obecnym kontekście. Obecny kontekst polityczny niezwykle utrudnia opowiedzenie się teraz za stałym systemem podziału miejsc w Parlamencie. Brak pewności politycznej jest ponadto potęgowany przez brak pewności prawa wynikający z uruchomienia przez Zjednoczone Królestwo art. 50. Wiąże się to w szczególności z faktem, że procedura finalizacji decyzji Rady Europejskiej załączonej do niniejszej rezolucji musi zostać zamknięta do lata 2018 r. z uwagi na ograniczenia prawne w przypadku niektórych państw członkowskich. Do tego czasu wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE nie zostanie zakończone. Dlatego z powodów prawnych i politycznych nie jest możliwe zaproponowanie stałego systemu podziału miejsc w Parlamencie na obecnym etapie.

Ponadto, ponieważ Parlament już podkreślił znaczenie powiązania między stałym systemem podziału miejsc i rewizją systemu głosowania w Radzie, co nie może zostać zrealizowane bez zmiany traktatów, sprawozdawcy uważają, że ustanowienie systemu należy odłożyć do czasu, gdy kontekst polityczny będzie sprzyjał wszechstronnej dyskusji na temat równowagi międzyinstytucjonalnej.

Wniosek sprawozdawców: rozwiązanie oparte na zasadach

Sprawozdawcy przedstawiają wniosek dotyczący projektu decyzji Rady Europejskiej w sprawie składu Parlamentu, przewidującej sprawiedliwy, obiektywny i oparty na jasnych

¹ P6_TA (2013) 0082

² Decyzja Rady Europejskiej z dnia 28 czerwca 2013 r. ustanawiająca skład Parlamentu Europejskiego.

³ [Analiza składu Parlamentu Europejskiego, Departament polityczny C, PE583.117 oraz propozycja metody FPS prof. Victoriano Ramireza Gonzaleza oraz rozwiązania „Skład 700 bez utraty miejsc” \(700 No-loss Composition\) zaproponowanego przez prof. Grimmetta, prof. Pukelsheima, prof. Ramireza Gonzaleza, prof. Słomczyńskiego i prof. Życzkowskiego](#)

zasadach podział miejsc między państwa członkowskie. Biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia państwom członkowskim z wystarczającym wyprzedzeniem przed wyborami pewności prawa w odniesieniu do liczby przedstawicieli, których wybiorą na kadencję parlamentarną 2019–2024, sprawozdawcy proponują utrzymanie obecnego podziału miejsc na okres, w którym Zjednoczone Królestwo wciąż jest członkiem Unii. Po formalnym i prawnie wiążącym wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii wejdzie w życie nowy podział.

Ten nowy podział opiera się na trzech zasadach:

1. poszanowaniu zasady degresywnej proporcjonalności, jak wymaga tego art 14 TUE;
2. zachowaniu dotychczasowych miejsc przez państwa członkowskie;
3. minimalnym ponownym podziale miejsc zwolnionych w wyniku wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE.

Proponowane rozwiązanie jest rozwiązaniem praktycznym w obecnym kontekście politycznym i w pełni przestrzega trzech wyżej wspomnianych zasad oraz wszystkich kryteriów wymienionych w art. 14 TUE. Propozycja sprawozdawców wykorzystuje minimalną liczbę miejsc, które zostaną zwolnione w chwili formalnego i prawnie wiążącego wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE, co zmniejszy rozmiar Parlamentu do 705 posłów. Oznaczałoby to, że 46 miejsc pozostanie dostępnych na potrzeby ewentualnych przyszłych rozszerzeń lub zostanie częściowo wykorzystanych dla wspólnego okręgu wyborczego.

Ponadto nowy podział oparty na zasadach koryguje wszelkie naruszenia zasady degresywnej proporcjonalności, nie powodując utraty miejsc dla państw członkowskich, a jednocześnie umożliwiając zmniejszenie rozmiaru Parlamentu.

Załącznik I przedstawia wpływ propozycji sprawozdawców na podział miejsc między państwa członkowskie. W szczególności dowodzi, że proponowane rozwiązanie przestrzega zasady degresywnej proporcjonalności dzięki spełnieniu następujących dwóch kryteriów:

- (1) żadne państwo o mniejszej liczbie ludności nie może mieć więcej miejsc od państwa o większej liczbie ludności,
- (2) współczynnik liczby ludności do liczby posiadanych miejsc zwiększa się wraz ze wzrostem liczby ludności przed zaokrągleniem do liczb całkowitych.

W odniesieniu do kwestii wspólnego okręgu wyborczego sprawozdawcy podkreślają, że powinna ona zostać rozwiązana w ramach reformy europejskiego prawa wyborczego. W rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2015 r. w sprawie reformy prawa wyborczego Unii Europejskiej przedstawiono możliwość utworzenia wspólnego okręgu wyborczego, w którym na czele listy znajdują się nazwiska kandydatów każdego z ugrupowań politycznych na urząd Przewodniczącego Komisji. W związku z tym po przyjęciu podstawy prawnej i z myślą o przyszłych wyborach należy rozważyć utworzenie wspólnego okręgu wyborczego i przewidzieć część miejsc w Parlamencie w tym celu.

ZAŁĄCZNIK

Oparte na zasadzie rozwiązanie dotyczące podziału miejsc w Parlamencie podczas kadencji parlamentarnej 2019–2024:

	Liczba ludności w 2017 r.¹	Obecny podział miejsc	Ludność/liczba posłów do PE	Nowy podział	Ludność/liczba posłów do PE
Niemcy	82064489	96	854838	96	854838
Francja	66661621	74	900833	79	854636
Zjednoczone Królestwo	65341183	73	895085		
Włochy	61302519	73	839761	76	806612
Hiszpania	46438422	54	859971	59	800662
Polska	37967209	51	744455	52	744455
Rumunia	19759968	32	617499	33	617499
Niderlandy	17235349	26	662898	29	615548
Belgia	11289853	21	537612	21	537612
Grecja	10793526	21	513977	21	513977
Republika Czeska	10445783	21	497418	21	497418
Portugalia	10341330	21	492444	21	492444
Węgry	9830485	21	468118	21	468118
Szwecja	9998000	20	499900	21	476095
Austria	8711500	18	483972	19	458500
Bułgaria	7153784	17	420811	17	420811
Dania	5700917	13	438532	14	407208
Finlandia	5465408	13	420416	14	390386
Słowacja	5407910	13	415993	14	386279
Irlandia	4664156	11	424014	13	358781
Chorwacja	4190669	11	380970	12	349222
Litwa	2888558	11	262596	11	262596
Słowenia	2064188	8	258024	8	258024
Łotwa	1968957	8	246120	8	246120
Estonia	1315944	6	219324	7	187992
Cypr	848319	6	141387	6	141387
Luksemburg	576249	6	96042	6	96042
Malta	434403	6	72401	6	72401
OGÓLEM	510860699	751		705	

¹ Zgodnie z decyzją Rady 2016/2353.

23.1.2018

OPINIA MNIEJSZOŚCI

zgodnie z art. 52a ust. 4 Regulaminu PE
Kazimierz Ujazdowski w imieniu grupy ECR

Nie zgadzamy się z decyzją o podziale miejsc po brexicie. PE traci ogromną szansę na zmniejszenie liczby swoich posłów do 678. Mniejszy Parlament Europejski byłby bardziej wydajny, a ograniczenie budżetu zostałyby docenione przez naszych obywateli. Ponadto autorzy sprawozdania – w przeciwieństwie do poprzednich rezolucji PE – nie przedstawili obiektywnych kryteriów nowego podziału, w związku z czym przydział mandatów jest arbitralny.

Grupa ECR sprzeciwia się również wezwaniom do utworzenia ponadnarodowych list kandydatów. Obecność w PE posłów z list ponadnarodowych, nie objętych tradycyjnymi granicami wyborczymi, sprawiłaby jedynie, że obywatele czuliby się jeszcze bardziej oddaleni od instytucji UE. Naiwne jest zakładanie, że zwiększy to odpowiedzialność i uczestnictwo w wyborach do Parlamentu Europejskiego – niestety, będzie wprost przeciwnie.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU SPRAWOZDANIA
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	23.1.2018
Wynik głosowania końcowego	+: 20 -: 4 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Michał Boni, Mercedes Bresso, Elmar Brok, Fabio Massimo Castaldo, Pascal Durand, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Diane James, Ramón Jáuregui Atondo, Alain Lamassoure, Jo Leinen, Morten Messerschmidt, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Markus Pieper, Paulo Rangel, Helmut Scholz, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Cláudia Tãapardel, Josep-Maria Terricabras, Kazimierz Michał Ujazdowski, Guy Verhofstadt
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Max Andersson, Pervenche Berès, Roberto Gualtieri, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jérôme Lavrilleux, Georg Mayer, Rainer Wieland

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ I

w sprawie projektu wniosku dotyczącego decyzji Rady Europejskiej określającej skład Parlamentu Europejskiego

21	+
ALDE	Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Guy Verhofstadt
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
GUE/NGL	Helmut Scholz, Barbara Spinelli
PPE	Michał Boni, Elmar Brok, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Alain Lamassoure, Markus Pieper, Paulo Rangel, György Schöpflin
S&D	Pervenche Berès, Mercedes Bresso, Ramón Jáuregui Atondo, Jo Leinen, Claudia Țapardel, Pedro Silva Pereira
VERTS/ALE	Pascal Durand, Josep-Maria Terricabras

4	-
ECR	Morten Messerschmidt, Kazimierz Michał Ujazdowski
ENF	Georg Mayer
NI	Diane James

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ II

w sprawie wstępnego projektu rezolucji Parlamentu Europejskiego

20	+
ALDE	Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Guy Verhofstadt
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
GUE/NGL	Helmut Scholz, Barbara Spinelli
PPE	Michał Boni, Elmar Brok, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Alain Lamassoure, Paulo Rangel, György Schöpflin
S&D	Pervenche Berès, Mercedes Bresso, Ramón Jáuregui Atondo, Jo Leinen, Claudia Țapardel, Pedro Silva Pereira
VERTS/ALE	Pascal Durand, Josep-Maria Terricabras

4	-
ECR	Morten Messerschmidt, Kazimierz Michał Ujazdowski
ENF	Georg Mayer
NI	Diane James

1	0
PPE	Markus Pieper

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się